

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 6 gusht 2015
Nr. ref.: RK 815/15

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin nr. KI57/15

Parashtrues

Rasim Rama

Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 61/2015,
të 26 marsit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare, dhe
Bekim Sejdiu, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është z. Rasim Rama (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), me banim në fshatin Mushnikovë, komuna e Prizrenit. Parashtruesi i kërkesës përfaqësohet nga z. Rexhep Hasani, avokat në Prizren.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 61/2015, i 26 marsit 2015, me të cilin refuzohet, si e pabazuar, kërkesa e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prizren, P. nr. 341/2013, të 6 qershorit 2014 dhe kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, PAKR. Nr. 430/2014, të 8 janarit 2015.
3. Parashtruesi i kërkesës deklaron që vendimin e kontestuar e ka pranuar më 20 prill 2015.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të lartpërmendor të Gjykatës Supreme të Kosovës, me të cilin, sipas pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], me nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike] dhe me nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta).
5. Parashtruesi i kërkesës, gjithashtu kërkon nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata) të vendosë Masë të përkohshme, përkatësisht të ndalohet ekzekutimi i dënimit ndaj parashtruesit të kërkesës, i cili me Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prizren, P. nr. 341/2013, të 6 qershorit 2014, ishte dënuar me burgim në kohëzgjatje prej 6 (gjashtë) muajsh.
6. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata, që të mos zbulohet identiteti i tij.

Baza juridike

7. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), nenet 27 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji), dhe në rregullat 54, 55 dhe 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

8. Më 7 maj 2015, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatë.
9. Më 13 maj 2015, Kryetari, me Vendimin GJR. KI57/15, caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese. Të njëjtën ditë, Kryetari, me Vendimin KSH. KI57/15, caktoi Kolegin shqyrtyes, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Enver Hasani dhe Arta Rama-Hajrizi.
10. Më 26 maj 2015, Gjykata e informoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi Gjykatës Supreme një kopje të saj.

11. Më 17 qershor 2015, parashtruesi i kërkesës dorëzoi një dokument, me të cilin ka kërkuar shqyrtimin urgjent të rastit të tij.
12. Më 1 korrik 2015, Kryetarja, me Vendimin KSH. KI57/15 caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović anëtar të Kolegjit shqyrtues, në vend të gjyqtarit Enver Hasani, mandati i të cilit si gjyqtar kushtetues kishte përfunduar më 26 qershor 2015.
13. Më 6 korrik 2015, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarit reportues, Kolegji shqyrtues i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë ta deklarojë kërkesën të papranueshme.

Përbledhja e fakteve

14. Parashtruesi i kërkesës është mësimdhënës i gjuhës boshnjake në gjimnazin “Gjon Buzuku” në Prizren.
15. Më 6 qershor 2014, Gjykata Themelore në Prizren (Aktgjykimi, P. nr. 341/13) duke vendosur në bazë të aktakuzës së Prokurorit të Shtetit në Prizren, PP. nr. 173/13, të 30 shtatorit 2013, shpalli fajtor parashtruesin e kërkesës për kryerjen e veprës penale marrje e ryshfetit nga neni 428 paragrafi 1 i Kodit Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejmë: KPK).
16. Në një datë të paspecifikuar, Prokuroria Themelore në Prizren, Departamenti për Krime të Rënda, paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës përkitazi me vendimin mbi dënimin. Po ashtu, kundër aktgjykimit të lartpërmendur të Gjykatës Themelore në Prizren, parashtruesi kishte paraqitur ankesë për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike. Parashtruesi, në ankesën e tij, po ashtu ka kërkuar të thirren edhe disa dëshmitarë të tjerë, të cilët i ka konsideruar relevantë për rastin.
17. Më 8 janar 2015, Gjykata e Apelit e Kosovës, Departamenti për Krime të Rënda, me Aktgjykin PAKR. nr. 430/14, refuzoi si të pabazuara ankesat e Prokurorisë Themelore në Prizren, Departamenti për Krime të Rënda dhe atë të parashtruesit, si dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prizren, P. nr. 341/13, të 6 qershorit 2014.
18. Lidhur me kërkesën e parashtruesit për thirrjen e dëshmitarëve të tjerë, Gjykata e Apelit në Aktgjykin e saj vlerësoi se gjykata e shkallës së parë ka arsyetuar vendimin e saj për mosmiratimin e propozimit të parashtruesit për marrjen e deklaratave të dëshmitarëve të tjerë me arsyetimin, se deklaratat e tyre ishin jorelevante për rastin në fjalë.
19. Më tej, Gjykata e Apelit konstatoi se “*dispositivi i aktgjykimit është i qartë dhe i kuptueshëm, dispositivi nuk është kundërthënës me vetveten e as me përshkrimin faktik të dispositivit të aktgjykimit [...]*”. Përkitazi me ankesën e Prokurorit, Gjykata e Apelit aprovoi rrethanat lehtësuese dhe rënduese, të cilat i ka marrë për bazë Gjykata Themelore në Prizren, gjatë caktimit të dënitit.
20. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës kishte paraqitur kërkesë në Gjykatën Themelore në Prizren për shtyrjen e ekzekutimit të dënitit, me

arsyetimin se ai është mësimdhënës dhe se vuajtja e dënimit duhet të shtyhet deri në përfundim të vitit shkollor.

21. Më 16 mars 2015, Gjykata Themelore në Prizren, me Aktvendimin PED. nr. 168/15, aprovoi pjesërisht kërkesën e parashtruesit, duke shtyrë vuajtjen e dënimit edhe për 3 (tre) muaj, përkatësisht deri më 31 qershor 2015.
22. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës kishte paraqitur kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme të Kosovës.
23. Më 26 mars 2015, Gjykata Supreme e Kosovës nxori Aktgjykimin Pml. nr. 61/2015, me të cilin refuzoi kërkesën e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë, të paraqitur kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prizren, P. nr. 431/2013, të 6 qershorit 2014, dhe Aktgjykit të Gjykatës së Apelit në Prishtinë, PAKR. nr. 430/2014, të 8 janarit 2015.
24. Lidhur me këtë, Gjykata Supreme konstatoi se gjykatat e instancave të ulëta i kanë bazuar vendimet e tyre në prova të administruara nga to.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

25. Në kërkesën e tij, parashtruesi pretendon se me Aktgjykin e Gjykatës Supreme, Pml. nr. 61/2015, të 26 marsit 2015, i janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë, respektivisht neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], neni 32 [E Drejta për Mjete Juridike] dhe neni 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
26. Parashtruesi i kërkesës përfundon, duke kërkuar që:

“Që Gjykata Kushtetuese e Republikës se Kosovës t’i ANULOJ të gjitha aktgjykimet, të bashkangjitur kësaj kërkeze, dhe ate për te vetmin qellim qe t’i jepet e drejta Kushtetuese nga neni 31 parag 4 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nga neni 384 parag 2.2.2 të KPP për të drejtën e PARAQITJES SË DËSHMITARËVE, të cilën e konsideron të detyrueshme dhe të cilët mund t’i sqarojnë faktet vendimtare [...]”.

Pranueshmëria e kërkesës

27. Gjykata vëren se, në mënyrë që të jetë në gjendje të gjykojë kërkesën e parashtruesit, ajo duhet së pari të shqyrtojë nëse ai i ka përm bushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
28. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113, paragrafi 7, të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

29. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i ka shfrytëzuar të gjitha mjetet juridike në dispozicion. Gjykata, gjithashtu vëren se vendimi i kontestuar ishte nxjerrë më 26 mars 2015, dhe se parashtruesi e kishte dorëzuar kërkesën e tij në Gjykatë më 7 maj 2015.

30. Megjithatë, Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

31. Gjykata i referohet edhe rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund t’i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se: [...], ose

b) faktet e paraqitura në asnje mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese

[...]

(d) kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

32. Në kërkesën e tij, parashtruesi pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 61/2015, i 26 marsit 2015, Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit, PAKR. nr. 430/14, dhe Aktgjykimi i Gjykatës Themelore në Prizren, P. nr. 341/14, i 6 qershorit 2014, janë marrë me shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], të nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike], të nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës.

33. Gjykata vëren se gjykatat e rregullta i kanë arsyetuar vendimet e tyre duke iu referuar dispozitave të ligjit në fuqi. Në këtë drejtim, Gjykata konstaton se çështjet që parashtruesi ngre janë çështje të ligjshmërisë dhe jo të kushtetutshmërisë.

34. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e ligjit (ligjshmëria), që pretendohet të jenë bërë nga Gjykata Supreme, përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).

35. Gjykata Kushtetuese nuk mund të zëvendësojë rolin e gjykatave të rregullta. Roli i gjykatave të rregullta është të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih edhe rastin nr. KI70/11, parashtrues *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011). Fakti i thjeshtë se parashtruesi nuk është i kënaqur me rezultatin e rastit, nuk do të thotë që ai nuk mund të ngrejë kërkesë të pranueshme duke

pretenduar shkeljen e të drejtave të tij të mbrojtura me Kushtetutë. Gjykata vëren se parashtruesit të kërkesës i janë dhënë shumë mundësi që ta paraqesë rastin e tij në gjykatat e rregullta.

36. Për më tepër, siç u përmend më lart, Gjykata vëren se arsyetimi i dhënë në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Pml. nr. 61/2015, të 26 marsit 2015, është i qartë dhe, pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjykata ka gjetur se procedurat para gjykatave të rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrale (Shih rastin *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
37. Për këtë arsy, sa i përket pretendimit të parashtruesit të kërkesës se gjykatat e rregullta, duke refuzuar kërkesën e tij për të thirrur dëshmitarë të cilët ai i konsideronte si të rëndësishëm, kishin shkelur të drejtat e tij kushtetuese, Gjykata vëren se kjo çështje ishte adresuar dhe arsyetuar në substancë me Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit.
38. Për shkak të arsyeve të lartpërmendura, Gjykata konsideron se faktet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë shkeljen e pretenduar të së drejtës kushtetuese, në të cilën thirret parashtruesi i kërkesës dhe ai nuk e ka dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.
39. Në këto rrethana, Gjykata konkludon se kërkesa është qartazi e pabazuar.

Vlerësimi i kërkesës për Masë të përkohshme

40. Siç është theksuar më lart, parashtruesi i kërkesës gjithashtu kërkon nga Gjykata “*Të vendos caktimin e Masës së Përkohshme kundër Gjykatë Themelore në Prizren me të cilin do ti ndalohet fillimi i ekzekutimit të dënitit ndaj të dënuarit Rasim Rama [...]*”.
41. Në mënyrë që Gjykata të vendosë Masë të përkohshme, në pajtim me rregullin 55 (4) dhe (5) të Rregullores së punës, është e nevojshme që:
 - (a) *pala që kërkon Masën e përkohshme ka treguar rastin prima facie për meritat e kërkesës dhe, nëse akoma nuk është vendosur për pranueshmërinë e saj, rastin prima facie për pranueshmërinë e kërkesës;*
 - (b) *pala që kërkon Masë të përkohshme ka dëshmuar se do të pësojë dëme të pariparueshme nëse nuk lejohet Masa e përkohshme; dhe*

(...) Nëse pala që kërkon Masë të përkohshme nuk paraqet dëshmitë e nevojshme, Kolegji shqyrtues do të rekomandojë refuzimin e kërkesës”.
42. Siç u theksua më lart, kërkesa e parashtruesit është e papranueshme dhe, për këtë arsy, nuk ka rast *prima facie* për vendosjen e Masës së përkohshme. Prandaj, kërkesa për Masë të përkohshme duhet të refuzohet si e pabazuar.

Kërkesa për moszbulim të identitetit

43. Sa i përket kërkesës së parashtruesit për moszbulim të identitetit të tij, Gjykata e refuzoi kërkesën e tij si të pabazuar, pasi që ai nuk ka ofruar dokumentacion dhe informacione përcjellëse që e arsyetojnë kërkesën e parashtruesit për moszbulim të identitetit.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 27 dhe 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (2) (b) dhe (d), 55 (4) dhe (5) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 6 gusht 2015, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. TA REFUZOJË kërkesën për Masë të përkohshme;
- III. TA REFUZOJË kërkesën e parashtruesit për moszbulim të identitetit të tij;
- IV. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- V. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- VI. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi